

НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ КОМЕРЦІЙНОЇ ТАЄМНИЦІ В УКРАЇНІ

Горецький О.В., ст. викладач Олейнікова О.І.
Харківський національний університет радіоелектроніки,
кафедра КРiCTЗi, м. Харків, Україна
e-mail: oleksii.horetskyi@nure.ua.

Abstract. The need for legal protection of trade secrets is due to the needs of the market economy and ensuring a competitive environment in business. The right to trade secrets is based on the de facto monopoly of the owner of the information, not on the legal monopoly on its use.

В умовах інтенсивного розвитку ринкових відносин важливого значення набуває цивільно-правовий обіг інформації. Інформація охоплює всі сторони життя і є дуже важливим і необхідним елементом діяльності людини, суспільства і держави в соціально-економічній, духовній та політичній сферах.

Необхідність правової охорони комерційної таємниці зумовлена потребами ринкової системи господарювання та забезпечення конкурентного середовища у підприємницькій діяльності. На відміну від винаходів, права на які охороняються на основі їх державної реєстрації за допомогою патентів, правова охорона комерційної таємниці побудована на основі забезпечення секретності відповідної інформації. Комерційній таємниці властива універсальність. Особа може віднести до комерційної таємниці навіть потенційно патентоспроможні рішення, які правоволоділець не бажає оприлюднювати та патентувати.

Строк дії охорони прав на комерційну таємницю обмежує лише строк існування сукупності ознак комерційної таємниці (ст. 508 ЦК). Права на комерційну таємницю діють, поки зберігається фактична монополія особи на конфіденційну інформацію, що лежить в основі комерційної таємниці.

Комерційна таємниця не потребує офіційного визнання її охороноспроможності, державної реєстрації та виконання інших формальностей, а також сплати державних зборів чи мита.

Варто зауважити, що сьогодні в Україні немає спеціального закону про право інтелектуальної власності на комерційну таємницю, як це має місце щодо більшості об'єктів права інтелектуальної власності.

Визначення комерційної таємниці закріплене у ст. 505 ЦК України: комерційною таємницею є інформація, яка є секретною в тому розумінні, що вона в цілому чи в певній формі та сукупності її складових є невідомою та не є легкодоступною для осіб, які звичайно мають справу з видом інформації, до якого вона належить [1]. Відповідно до ч. 2 ст. 505 ЦК України об'єктом комерційної таємниці може бути технічна, комерційна, організаційна, виробнича чи будь-яка інша інформація. Якщо інформацію

створено внаслідок певних інтелектуальних зусиль людини, її можна розглядати як об'єкт прав інтелектуальної власності.

Комерційна таємниця має відповідати таким вимогам [2]:

- 1) інформація, невідома іншим особам;
- 2) відсутній вільний доступ до інформації на законній підставі;
- 3) вжито заходів для охорони конфіденційності інформації.

Відомості, які не становлять комерційної таємниці визначені Постановою від 09.09.1993 року № 611. До них належать:

- установчі документи;
- документи, що дають право здійснювати підприємницьку діяльність;
- відомості за встановленими формами звітності про фінансово-господарську діяльність та інші для перевірки правильності обчислення, сплати податків і т.д.;
- документи про платоспроможність;
- відомості про чисельність, склад працівників, їхню заробітну плату та умови праці;
- документи про сплату податків та інших обов'язкових платежів, а також відомості про забруднення довкілля, порушення антимонопольного законодавства, дії, що заподіють шкоду здоров'ю населення [3].

Суб'єктом прав інтелектуальної власності на комерційну таємницю є особа, яка правомірно визначила інформацію комерційною таємницею (ч. 2 ст. 506 ЦК України). Тобто суб'єкт, у якого є певна інформація, що відповідає визначеним у ч. 1 ст. 505 ЦК України ознакам, самостійно приймає рішення про визначення такої інформації комерційною таємницею.

Право на комерційну таємницю базується на фактичній монополії володільця інформації, а не на юридичній монополії на її використання. Забороняється лише посягати на цю монополію за допомогою незаконних заходів.

Список використаних джерел.

1. Цивільний кодекс України : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/ru/ed20131011#Text> (дата звернення: 23.02.2022).

2. Коссак В. М., Якубівський І. Є. Право інтелектуальної власності: Підручник. – К.: Істина, 2007. – 208 с.

3. Комерційна таємниця на підприємстві: основні правила. URL: <https://profpressa.com/articles/komertsiina-taiemnitsia-na-pidpriemstvi-osnovni-pravila>. (дата звернення: 21.02.2022).